

Samen strijden voor uw recht op financiële privacy

Date : 18 juni 2021

Misschien weet u het niet, maar ergens binnen de Nationale Bank staat uw naam genoteerd met daarnaast alle rekeningnummers van bankrekeningen die u aanhoudt bij Belgische banken. Sedert 2015 moet u daar zelf uw buitenlandse bankrekeningen bij bekend maken. En ten laatste op 30 januari 2022 moeten de Belgische banken daar automatisch alle saldo's van uw bankrekening bijplaatsen. Vanaf dan weet de Belgische federale overheid perfect hoeveel giraal geld u bezit. De enige manier om daaraan te ontsnappen is uw geld van de bank weg te halen en in een spaarkous terug onder uw matras te verbergen. Drie advocaten verzetten zich nu bij het Grondwettelijke Hof tegen wat zij een inbreuk op uw privacy beschouwen. "Er kan volgend jaar een belastingcontroleur bij mij langskomen die al op voorhand heeft opgezocht hoeveel geld er op mijn rekening staat en hoeveel schulden ik heb, zonder dat ik van iets weet", zegt Nele Somers. "Dat is een inbreuk op de privacy, die niet nodig is en niet in verhouding staat tot de doelstellingen."

In 2019 richtte Mathias Dobbelaere-Welvaert de stichting 'Ministry of Privacy' op. In eerste instantie om het privé-leven te beschermen van mensen die instappen in crowdfunding. Maar nu richt hij dus zijn pijlen op de stilzwijgende afbraak van het bankgeheim. Hij krijgt daarbij de steun van de advocaten Charlotte Lardenoit en Shana Convents van Sansen International Tax Lawyers en Nele Somers van Artes. Ze dienen samen een verzoekschrift bij het Grondwettelijk Hof tot vernietiging van vier onderdelen van de programmawet van 20 december 2020. Precies die onderdelen die banken verplichten automatisch de saldo's van de bank rekeningen bekend te maken bij de Nationale Bank.

"Het gaat om een subtiele wetswijziging, maar wel een wijziging met verregaande gevolgen", zo zegt Charlotte Lardenoit in Trends. "Bij een vermoeden van fraude kan de fiscus vandaag ook al aan de bank vragen hoeveel geld er op je rekeningen staat. In de praktijk merken we dat de fiscale ambtenaren niet altijd wachten op aanwijzingen van belastingontduiking of tekenen dat je uitgavenpatroon niet overeenstemt met het inkomen dat je hebt aangegeven om een onderzoek te starten. Ze passeren soms de belastingplichtige wanneer ze vragen stellen bij de bank over rekeningen."

De belastingadministratie moet normaal eerst aan de belastingplichtige vragen

hoeveel geld er op zijn rekening staat. Pas als die niet wil meewerken aan het onderzoek, kan de fiscus de informatie opvragen bij de bank. De fiscus moet de belastingplichtige tegelijk op de hoogte stellen. Door de saldo's van de rekeningen in het register te publiceren hoeft de fiscus niet meer bij de banken aan te kloppen. Er is dan vanaf 31 januari 2022 in geen enkel controlemechanisme meer voorzien.

Behalve de belastingcontroleurs maken ook notarissen regelmatig gebruik van het register bij de aangifte van nalatenschappen. Ook politiediensten, het parket en onderzoeksrechters kunnen onder bepaalde voorwaarden gegevens uit het register raadplegen. De advocaten voelen zich gesteund door het negatieve advies dat de Gegevensbeschermingsautoriteit over het wetsontwerp afleverde, omdat de argumenten van de regering te vaag waren. “We kunnen die aanfluiting van ons fundamentele recht op privacy niet zomaar laten passeren. Voor je het weet, evolueren we naar een cultuur van controle. We willen niet terechtkomen in een politiestaat, waar de overheid haar burgers totaal niet vertrouwt”, aldus Charlotte Lardenoit. “Wie deze wet ter discussie stelt, krijgt al snel de vraag wat hij of zij te verbergen heeft.” Voor de advocaten is dat de wereld op zijn kop. Burgers hebben zowel volgens de grondwet als volgens het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens recht op respect voor hun privéleven.

Wie de campagne wil steunen, kan terecht op de website houjegeldprive.be